

12/1/47

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΘΕΑΤΡΟΝ "ΟΔΥΜΠΙΑ."

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1947, ΩΡΑ 11 Π. Μ.

ΣΥΝΑΥΔΙΑ

ΤΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Γ. ΔΥΚΟΥΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ

ΑΔΙΚΗ ΔΥΚΟΥΔΗ

(ΠΙΑΝΟ)

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΡΧ.	4.000
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΝ >	4.000
ΕΞΩΣΤΗΣ >	4.000
ΘΕΩΡΕΙΟΝ Β' >	3.000
ΥΠΕΡΩΝ >	2.000

ΤΙΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΧ. 500

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. *Rienzi*, εισαγωγή R. WAGNER
2. *Adagio* G. LEKEU
για όρχηστρα έγχορδων
3. *Κοντσερτίνο σέ Ντο έλασ.* ΑΝΔΡ. ΝΕΖΕΡΙΤΗ
για πιάνο και όρχηστρα

Grave ben sostenuto—Allegro giocoso—
Allegretto grazioso—Grave come prima—Presto
Σολιστ ή Κ^α Άλίκη Λυκούδη (πρώτη έκτέλεσις)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

4. *Συμφωνία άρ. 3 σέ Μι ύφ.* R. SCHUMANN
- I. *Vivo*
- II. *Scherzo—Molto moderato*
- III. *Non allegro*
- IV. *Solennemente*
- V. *Vivo*

R. WAGNER
RIENZI (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)

Τὸ μελόδραμα τοῦ Βάγνερ: «Ριέντζι» γράφηκε στὴ Ρίγα τὸ 1838 ὕστερα ἀπὸ πολλές προσπάθειες τοῦ συνθέτη γιὰ νὰ τὸ πᾶξῃ στὸ Παρίσι, κατὰ τὸ διάστημα τῶν τριῶν χρόνων ποὺ εἶχε μείνει ἐκεῖ, κατώρθωσε στὸ τέλος νὰ τὸ ἀνεβάσῃ στὴ Λυρική σκηνή τῆς Δρέσδης (20 Ὀκτωβρίου 1842), χάρις στὴν ἐπιμονὴ δύο διασῆμων τραγουδιστῶν, τοῦ τενόρου Tichatshek καὶ τῆς σοπράνο Βιλχελμίνας Schoeder Devrient. Τὸ ἔργο ἐθριάμβευσε καὶ ὕστερα ἀπ' αὐτὸ ὁ Βάγνερ διορίστηκε πρῶτος διευθυντὴς ὀρχήστρας τῆς Ὀπερας τῆς Δρέσδης. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Ριέντζι, ποὺ εἶναι καθρέπτης τοῦ ὅλου μελοδράματος, διαπνέεται ἀπ' τὸ μοναδικὸ αἶσθημα ποὺ δεσπόζει τοῦ ἔργου: τὸ αἶσθημα αὐτὸ εἶναι ὁ φλογερὸς ἔρωτας γιὰ τὴν ἐλευθερία, ἡ ἔνδοξη πάλη τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς νομιμοφροσύνης, ἐναντίον τοῦ δεσποτισμοῦ μίας διεφθαρμένης ἀριστοκρατίας. Ὡς φόρμα ὁ Ριέντζι πλησιάζει πρὸς τὸ παλῆ μελόδραμα καὶ ὡς τεχντροπία συγγενεὶ πειὸ πολὺ πρὸς τὸν Γκλοκ καὶ τὸν Σποντίνι παρὰ πρὸς τὸν Μάγερμπερ. Βρίσκουμε ἤδη στὸ ἔργο αὐτὸ ἵχνη τοῦ Leit-Motiv καὶ ἐνορχήστρωσι ποὺ προαναγγέλλει τὴν τέχνη τοῦ συνθέτη τῆς Τετραλογίας.

G. LEKEU
ADAGIO

Ὁ G. Lekeu ὑπῆρξεν ἓνας ἀπ' τοὺς πειὸ μεγαλοφειῖς μαθητὰς τοῦ César Franck. Δυστυχῶς ὁ πρόωρος θάνατός του — πέθανε σ' ἡλικία μόλις 24 ἐτῶν — στέρησε τὴν βελγικὴ τέχνη ἀπὸ ἓνα καλλιτέχνη ποὺ θὰ τὴν τιμοῦσε ὅσον λίγοι. Τὸ Adagio γιὰ ἔγχορδα ποὺ ἐκτελεῖται σήμερα εἶναι μιά ὥραία καὶ παθητικὴ οὐλὴ, γραμμένη μὲ τὴν τεχντροπία τοῦ César Franck, χωρὶς ὅμως νὰ λείπῃ ἀπ' αὐτὴν καὶ ἡ ξεχωριστὴ σφραγὶς τῆς ἰδιοφυΐας τοῦ Lekeu, ποὺ συνταοῦμε καὶ σ' ἓνα ἄλλο ἀξιόλογο ἔργο του: τὴ συνάτα γιὰ βιολί καὶ πιάνο.

ΑΝΔΡ. ΝΕΖΕΡΙΘΗ
ΚΟΝΤΣΕΡΤΙΝΟ ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ ΣΕ ΝΤΟ ΕΛΑΣ.

Τὸ «Κοντσερτίνο γιὰ πιάνο» γραμμένο στὰ τέλη τοῦ 1938 παρουσιάζει στὴν ἐν γένει διάρθρωσὴ του ἀρκετὴν ἐλευθερίαν, ἡ ὁποία ἐπεκτείνεται τόσοον εἰς τὴν ἐκθεσιν ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν θεμάτων του.

Τρία θέματα χρησιμεύουν στὸν συνθέτη γιὰ νὰ ὀψώσῃ τὸν σκελετὸν τοῦ ἔργου του ἐπάνω στὸν ὁποῖον θὰ ἐπεξεργασθῇ ὄλην τὴν σύνθεσιν. Τὸ πρῶτον θέμα «ἀντρίκιο καὶ ἠρωϊκὸ» θὰ χρησιμεύσῃ ὡς συνδετικὸς κρίκος σ' ὄλο τὸ ἔργο καὶ θὰ παραχωρήσῃ ὕστερα ἀπὸ τὴν σχετικὴν ἀνάπτυξιν, τὴ θέση του στὸ χαρούμενο δεῦτερο θέμα σὲ Μιῦ (Allegro giocoso).

Ἡ ἑνὴς διάλογος μεταξὺ σολιστ καὶ ὀρχήστρας μᾶς ὀδηγεῖ στὸ 3ο θέμα σὲ

Lab (Allegretto grazioso) που ή ρίζα του βρίσκεται στο χαριτωμένο δημοτικό τραγούδι «άπάνω στην τριανταφυλλιά» και τó όποιο θά μάς επαναφέρει ύστερα από διαφόρους αντίστικτικούς, μαιάνδρους στην έκθεση τού άρχικου θέματος FFF. Μιά μικρή coda σέ ρυθμό Presto κλείνει τó έργο.

A. N.

ROB. SCHUMANN
ΤΡΙΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Ή «Τρίτη συμφωνία» σέ Μι ύφ. Έργο 38 τού Σούμαν, έπνομάζεται γενικά Σ υ μ φ ω ν ί α τ ο υ Ρ ή ν ο υ. Γράφτηκε στά 1860 έπί τή εύκαιρία τών έορτών τής Κολωνίας και καθώς λέει ó Dannreuther, θυμίζει λαϊκές σκηνές και μυστικοπαθείς θρόλους τών όχθών τού Ρήνου. Πάντως πήρε τó όνομα «συμφωνία τού Ρήνου» κυρίως γιατί ó ίδιος ó Σούμαν τήν έπιγράφει: «Συνοδεία πανηγυρικής τελετής, όπειθυμίζων μ' αύτήν τήν ένθρόνισι τού άρχιεπισκόπου τής Κολωνίας, μέσα στόν περίφημο καθεδρικό ναό τής πόλεως αύτης, που σήμερα κατάκειται σέ έρείπια.

Ό πανηγυρικός χαρακτήρ τής συμφωνίας φαίνεται κι' όλας από τó πρώτο μέρος τής συμφωνίας, τού όποίου τó γεμάτο μεγαλοπρέπεια θέμα, φέρνει στό νού μας τή πλούσια και έπιβλητική πομπή, που περνά κάτω άπ' τούς γοθτικούς θόλους τού ναού. Ένα πλάγιο θέμα, γεμάτο μελαγχολία, έρχεται σ' αντίθεσι με τó πρώτο, συνεχώς μ' αύτό, στό τέλος όμως ύπερισχύει μ' ένα θριαμβευτικό φορτισισμό στά κόρνια. Τό σ κ έ ρ τ σ ο μοιάζει με λαϊκό τραγούδι, γιομάτο χαρά, που δέν άργεί όμως νά ύποχωρήση μπροστά σέ μία δεύτερη, πειό σοβαρή, μελωδία. Ένα π ε ν τ ά λ, που διαρκεί περισσότερο από είκοσι μέτρα, προκαλεί στό μέρος αύτό, τή προσοχή τού άκροατού. Με τó σκέρτσο συνδέεται ένα άργό μέρος σέ λα ύφ' και άποτελεί, κατά κάποιο τρόπο τó συμπλήρωμά του. Τό solennementé (πανηγυρικά) που άκολουθεί, είναι στή πραγματικότητα ένας εκκλησιαστικός ύμνος, έμπιστευμένος στά πνευστά κυρίως όργανα και συνδέεται με τó F i n a l e, πάνω σέ σοβαρό έπίσης θέμα, που πέρνει όμως χαρωπό χαρακτήρα χάρις στό ρυθμό του και τήν ένορχήστρωση.

Ή «Συμφωνία τού Ρήνου» κάνει κάποια εξαίρεσι μέσα στό συμφωνικό έργο τού Σούμαν' γιατί δέν έχει βέβαια, ούτε τή δροσιά τής «Συμφωνίας τής Άνοίξεως» (τής πρώτης), ούτε τή ρυθμικότητα τής δεύτερης, ούτε τή ποικιλία και τó ένδιαφέρον τής τετάρτης' είναι μία συμφωνία στήν όποια βρίσκει κανείς ότι ó μελωδικός χειμαρρος τού συνθέτου άρχίζει νά έλαττώνεται, αλλά πού, αντίθέτως, έμφανίζει ότι ότι ó Σούμαν είναι πειά κύριος τών συμφωνικών μορφών και ότι γι' αύτόν ή συμφωνία δέν είναι πειά αύτοσχεδιασμός, αλλά άρχιτεκτονική.